

عنوان مقاله:

بررسی مفاهیم بنیادین نشانه ها و نمادهای بکار رفته در معماری مسجد شیخ لطف الله اصفهان

محل انتشار:

سومین کنگره بین المللی افق های جدید معماری و شهرسازی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

کوروش مومنی - استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

کوروش عطاریان - استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

ستاره السادات شعبانی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

خلاصه مقاله:

نماد در معماری با به کارگیری نشانه های نمادین، که قادر به انتقال مفاهیم از طریق معنای از پیش تبیین شده ی خود می باشند و بهره گیری از ابزارمعماری برای ایجاد یک احساس و ادراک دارای بیان نمادین؛ که منجر به القای معنا میگردد، ایجاد می شود. معماری ایران خاصه در دوران اسلامیه علاوه بر رعایت اصول کاربردی و تزئینی، محل بروز مفاهیمی دینی و اعتقادی بوده است و در آثار معماری اسلامی ایران همواره رابطه اینتگانتگ میان صورت و معنا ایجاد شده است. در مقاله حاضر، پس از تبیین مفاهیم پایه در حوزه نشانه شناسی، به بررسی نظام های نشانه ای درمسجد شیخ لطف الله پرداخته میشود و اصول و پارادایم های این رویکرد به اختصار مورد توجه قرار می گیرد. هدف این مقاله تبیین و شناختنمادها و سمبل های معماری مسجد شیخ لطف الله می باشد که با مراجعه به متون و منابع تاریخی و برداشت میدانی سعی بر آشکار کردن و پیبردن به این نمادها شده است. آنچه ضرورت این تحقیق را بیان میکند دید متفاوت به گونه ای عقلانی و عرفانی در امتداد فرهنگ و باور دینی بهصورت بنیادی به این نمادها است. دستاوردهای پژوهش گویای آن است که در این مسجد فضاهای معماری علاوه بر کارکرد عادی خود تداعیبخش مضامین عرفانی نیز هستند. عارف با گذر از جلوخان فضایی بین دو جهان مادی و معنوی به گشادگی درگاه که نماد گشادگی آغوش باز خداوند است رسیده وپای در هشتی که درنگی عارفانه را برای بستن چشم مادیت و گشودن چشم دل می طلبد می گذارد. سپس وارد راهرویی تنگمی شود که به صورت نمادین ریاضت لازمه سیر و سلوک عارفانه را تحمل کرده و بعد از آن راه به گنبد خانه میرسد، همه کثرت ها به وحدتتبدیل می گردند و همه و همه نماد توحید الهی هستند و نهایتا درمقابل محراب عبادت پایان راه سیر سلوک و پایان راه زندگی مادی می رسد.

کلمات کلیدی:

نشانه شناسی، نماد، مسجد شیخ لطف الله، معماری اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/661776>

